

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

Federatie
Medisch
Specialisten

PLATFORM
CrAZ

Model medezeggenschapsregeling ziekenhuizen

Wmcz 2018

Inleiding

De voorliggende medezeggenschapsregeling ziekenhuizen Wmcz 2018 is een modelregeling voor ziekenhuizen (academisch, algemeen en categoriaal) en hun cliëntenraden waarin invulling en uitvoering wordt gegeven aan de medezeggenschap van cliënten/patiënten, zoals vastgelegd in Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (Wmcz 2018).

De Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (Wmcz 2018) treedt per 1 juli 2020 in werking en de medezeggenschapsregelingen moeten uiterlijk 1 januari 2021 in alle ziekenhuizen zijn vastgesteld.

Deze modelregeling is het resultaat van de samenwerking van de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ), de Federatie Medisch Specialisten (Federatie), het landelijk steunpunt (mede)zeggenschap (LSR), het Netwerk Cliëntenraden in de Zorg (NCZ) en het landelijk Platform Cliëntenraden Academische Ziekenhuizen (Platform CRAZ).

Met de invoering van de Wmcz 2018 is ervoor gekozen Medisch Specialistische Bedrijven (MSB's) niet expliciet uit te zonderen van de verplichting een cliëntenraad in te stellen. Deze modelregeling gaat ervan uit dat de cliëntenraad van het ziekenhuis tevens de cliëntenraad van het MSB is. Dat is echter een keuze die per instelling gemaakt moet worden. Indien gekozen wordt voor een aparte cliëntenraad voor het ziekenhuis en het MSB, dan dient voor elke cliëntenraad een afzonderlijke medezeggenschapsregeling te worden opgesteld. De bepalingen in deze modelregeling over het MSB zijn niet van toepassing op de umc's.

Wegens het belang van medezeggenschap voor goed bestuur, is dit verankerd in de Governancecode Zorg. In deze code verplichten zorgaanbieders zich om 'een actief en transparant beleid te voeren voor de omgang met medezeggenschapsorganen'. De zorgorganisatie schept daartoe randvoorwaarden en waarborgen voor een adequate invloed van belanghebbenden. Medezeggenschap van cliënten (cliëntenraad) en hun verwanten is van groot belang voor de koersbepaling van de zorgorganisatie, het bewaken van de maatschappelijke doelstelling van de organisatie en het delen van waarden en normen. Medezeggenschap ligt in het verlengde van het primair proces.

Toelichting:

Vetgedrukte woorden* worden nader omschreven in de Toelichting die als bijlage (in de definitieve publicatieversie) bij deze modelregeling is opgenomen.

Artikel 1. Begripsbepaling

a. Cliëntenraad	de raad die de bevoegdheid heeft op basis van de Wmcz 2018;
b. Cliënt/patiënt	een natuurlijk persoon aan wie het ziekenhuis en het MSB zorg verlenen
c. Cliëntvertegenwoordiger	de wettelijke vertegenwoordiger, mantelzorger of contactpersoon van een cliënt;
d. Commissie van Vertrouwenslieden	de commissie bedoeld in artikel 14 van de Wmcz 2018;
e. MSB	het Medisch Specialistisch Bedrijf dat krachtens zijn doelstelling bevoegd is tot het leveren van medisch specialistische zorg en deze zorg verleent op basis van een samenwerkingsovereenkomst in en vanuit het ziekenhuis;
f. MSB-bestuur	Het bestuur van het MSB;
g. RvB	De Raad van Bestuur heeft de dagelijkse leiding van het ziekenhuis en is eindverantwoordelijk voor het beleid;
h. Wkkgz	Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg;
i. Wmcz 2018	Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018;
k. WTZi	Wet toelating zorginstellingen;
l. Ziekenhuis	De instelling in de zin van de WTZi die medisch specialistische zorg verleent.

Artikel 2. De cliëntenraad

1. De **cliëntenraad*** behartigt de gemeenschappelijke belangen van de cliënten/patiënten en in het bijzonder het leveren van een bijdrage aan de bewaking en de bevordering van de kwaliteit van de zorgverlening.
2. Elk ziekenhuis en MSB heeft een cliëntenraad maar daarnaast kunnen meer (deel- of afdelings-) raden in een ziekenhuis of per locatie worden ingesteld. Het is daarbij noodzakelijk de bevoegdheden van **de respectievelijke raden te regelen***.
3. Indien **meer cliëntenraden*** worden ingesteld, worden de taken en bevoegdheden van elke cliëntenraad in deze medezeggenschapsregeling geregeld. De cliëntenraad die de (medezeggenschaps)belangen van patiënten/cliënten op een bepaalde locatie behartigt, krijgt in elk geval de taken en bevoegdheden met betrekking tot medezeggenschaps(aangelegenheden) die specifiek de cliënten op die locatie raken.
4. Ten behoeve van het **MSB*** zullen dezelfde personen in de gezamenlijke cliëntenraad worden benoemd als ten behoeve van het ziekenhuis.

Artikel 3. Samenstelling en benoeming, ontslag en ontbinding cliëntenraad

1. De cliëntenraad bestaat uit minimaal drie tot zeven leden - onder wie een voorzitter.

Netwerk Cliënt-en-Raad Zorg - Loostraat 58 - 6924 AH - LOO - T +31 (0) 6 51 22 25 05

info@ncz.nl - www.ncz.nl

NL41 RABO 0127 8352 29 - KvK 09131729

2. De leden worden geworven via een open procedure en kunnen door de cliëntenraden worden voorgedragen en vervolgens benoemd door de RvB en MSB-bestuur van het ziekenhuis.

Optie:

- De cliëntenraad voert een gesprek met kandidaten voor een zetel in de cliëntenraad en draagt op basis daarvan kandidaten voor benoeming voor aan het bestuur van het ziekenhuis en het MSB-bestuur;
 - De RvB en MSB-bestuur volgen de voordracht van de cliëntenraad, tenzij dit in redelijkheid niet van hen verwacht kan worden.
3. De voorzitter wordt geworven via een open procedure en benoemd door de RvB en MSB-bestuur met instemming van de cliëntenraad. Indien de cliëntenraad uit eigen kring een opvolgend voorzitter voordraagt, is een open procedure niet noodzakelijk.
 4. De leden hebben zitting in de cliëntenraad op persoonlijke titel en zonder last of ruggespraak. Dat betekent dat de leden zich niet mogen laten opdragen door anderen in een stemming een bepaald standpunt in te nemen en alleen op basis van eigen inzicht en overtuiging een oordeel vellen en participeren in de raad.
 5. Het ziekenhuis en MSB ontwikkelen gezamenlijk een **profiel*** van de leden van de cliëntenraad waarbij van de leden wordt verwacht dat zij:
 - in staat zijn problematiek van individuele patiënten te vertalen naar gemeenschappelijk belang;
 - minimaal een termijn van 2 jaar niet in dienst zijn geweest van het ziekenhuis dan wel lid zijn geweest van het MSB.
 6. De samenstelling van de cliëntenraad wordt mede ingevuld op basis van de **patiëntenpopulatie*** van het ziekenhuis en het MSB.
 7. De leden van de cliëntenraad worden benoemd voor een periode van vier jaar. Het lidmaatschap kan éénmaal met maximaal vier jaar worden verlengd.
 8. Het lidmaatschap van de leden eindigt door:
 - a. Opzegging door het lid;
 - b. Overlijden van het lid;
 - c. Het verlies van het vrije beheer over zijn vermogen door het lid;
 - d. Stelselmatige afwezigheid bij vergaderingen van de cliëntenraad en/of anderszins stelselmatig niet betrokken zijn bij de werkzaamheden van de raad, een en ander ter beoordeling van de voorzitter en de vicevoorzitter van de cliëntenraad tezamen. Het lidmaatschap van het betreffende lid eindigt, op voordracht van de voorzitter van de cliëntenraad, door een schriftelijke gezamenlijke beslissing van de RvB en het MSB;
 - e. Instemming van de hele cliëntenraad;
 - f. Na het einde van de zittingstermijn van het lid.
 9. Een voornemen tot ontslag wordt aan het betrokken lid schriftelijk meegedeeld onder opgave van redenen. Cliëntenraad, RvB en MSB-bestuur besluiten tot ontslag van een lid en bepalen gezamenlijk wie het ontslag aanzegt.

10. De ontbinding van de cliëntenraad kan plaatsvinden onder de volgende voorwaarden (artikel 13 Wmcz 2018):
 - a. De RvB en MSB-bestuur kunnen de cliëntenraad ontbinden indien deze structureel tekortschiet in de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten van het ziekenhuis. Tot ontbinding kan alleen worden overgegaan als het MSB en het ziekenhuis daartoe gezamenlijk besluiten;
 - b. Het voornemen om de cliëntenraad te ontbinden behoeft de instemming van de cliëntenraad;
 - c. Indien de cliëntenraad zijn instemming onthoudt, kan de RvB de Commissie van Vertrouwenslieden verzoeken om toestemming om de cliëntenraad te ontbinden.

Artikel 4. Taken, bevoegdheden, informatievoorziening en geschillen

Taken en Bevoegdheden

1. De cliëntenraad adviseert het ziekenhuis en het MSB over de in artikel 7 Wmcz 2018 genoemde onderwerpen.
2. De RvB en het MSB-bestuur behoeven de instemming van de cliëntenraad over de in artikel 8 Wmcz 2018 genoemde onderwerpen.
3. De cliëntenraad wordt in de gelegenheid gesteld om een bindende voordracht te doen voor de benoeming van ten minste één lid van het **toezichthoudende orgaan*** van het ziekenhuis, met uitzondering van de umc's (art. 10 Wmcz 2018).
4. De cliëntenraad stelt een **huishoudelijk reglement*** op waarin de cliëntenraad zijn interne zaken vastlegt, zoals het aantal vergaderingen per jaar, werkwijze, benoeming nieuwe leden en organiseert wie de cliëntenraad vertegenwoordigt ('in en buiten rechte').
5. De cliëntenraad geeft gevraagd en ongevraagd advies en doet voorstellen aan het ziekenhuis en het MSB die voor de cliënten/patiënten van belang zijn.
6. De cliëntenraad draagt zorg voor of is betrokken bij de structurele raadpleging van en informatievoorziening aan de cliënten/patiënten in het ziekenhuis en maakt afspraken met het ziekenhuis en MSB over de wijze waarop het ziekenhuis en het MSB de cliëntenraad hierbij ondersteunen.

Informatievoorziening

7. De RvB en het MSB-bestuur verstrekken de cliëntenraad tijdig - en desgevraagd schriftelijk - alle inlichtingen en gegevens die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft. Daartoe kan een praktisch **informatieprotocol*** worden opgesteld waarin wordt vastgelegd welke begrijpelijke informatie op welke wijze en op welk moment door het ziekenhuis en het MSB wordt gedeeld met de cliëntenraad.

Netwerk Cliënt-en-Raad Zorg - Loostraat 58 - 6924 AH - LOO - T +31 (0) 6 51 22 25 05

info@ncz.nl - www.ncz.nl

NL41 RABO 0127 8352 29 - KvK 09131729

8. Leden van de cliëntenraad zijn verplicht tot geheimhouding van al wat hen gedurende het lidmaatschap ter kennis komt, als vertrouwelijk wordt medegedeeld of waarvan zij het vertrouwelijk karakter moeten begrijpen. Deze verplichting geldt niet alleen voor de duur van het lidmaatschap maar ook na afloop hiervan. Documenten die zijn bedoeld voor interne beraadslagingen en besluitvorming binnen de cliëntenraad mogen door de leden van de cliëntenraad niet naar buiten worden gebracht, tenzij is afgesproken dat de verstrekte informatie en/of documenten voor informatie- of raadplegingsdoeleinden met cliënten/patiënten kan worden gedeeld.
9. De RvB en MSB-bestuur verstrekken ten minste eenmaal per jaar schriftelijk algemene gegevens omtrent het beleid dat in het verstreken tijdvak is gevoerd en in het komende jaar zal worden gevoerd. Voor zover mogelijk vermelden de RvB en het MSB-bestuur daarbij welke advies- dan wel instemmingsaanvragen zij voornemens zijn aan de cliëntenraad voor te leggen met inachtneming van afgesproken termijnen.
10. De RvB en het MSB-bestuur maken afspraken over het aantal vergaderingen van de cliëntenraad met een delegatie van of voltallige afvaardiging van het toezichthoudend orgaan van het ziekenhuis, waarbij zowel de RvB, het MSB-bestuur als (een delegatie van) het toezichthoudend orgaan aanwezig is (minimaal één keer per jaar).
11. Het toezichthoudend orgaan van het ziekenhuis informeert de cliëntenraad schriftelijk over de vervolgacties naar aanleiding van de gemaakte afspraken met en input van de cliëntenraad in het overleg met het toezichthoudend orgaan als bedoeld in het vorige lid.
12. Indien de RvB en het MSB-bestuur aankondigen dat zij voornemens zijn om besluiten te nemen inzake:
 - Een wijziging van de doelstelling of de grondslag van het ziekenhuis of het MSB;
 - Een fusie of duurzame samenwerking waarbij het ziekenhuis of MSB is betrokken; of
 - Een overdracht van de zeggenschap over de **zorg*** of een onderdeel daarvan;maken zij tevens afspraken met de cliëntenraad over de wijze waarop de cliëntenraad bij de voorbereiding van die besluiten wordt betrokken en deze afspraken worden vastgelegd in de medezeggenschapsregeling.
13. De RvB en het MSB-bestuur brengen de medezeggenschapsregeling onder de aandacht van patiënten/cliënten en patiënt-/cliëntvertegenwoordigers.

Geschillen

14. Geschillen worden afgehandeld conform artikel 14 van de Wmcz 2018.

Netwerk Cliënt-en-Raad Zorg - Loostraat 58 - 6924 AH - LOO - T +31 (0) 6 51 22 25 05

info@ncz.nl - www.ncz.nl

NL41 RABO 0127 8352 29 - KvK 09131729

15. De cliëntenraad kan zich juridisch laten bijstaan bij verzoeken aan de Commissie van Vertrouwenslieden. Voor de kostenverdeling gelden de volgende uitgangspunten:
- De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn die verband houden met onafhankelijke ondersteuning en het voorleggen van een geschil of een verzoek aan een commissie van vertrouwenslieden, komen ten laste van het ziekenhuis en het MSB.
 - In afwijking van de vorige zin komen, tenzij anders afgesproken, kosten van juridische bijstand (procesvertegenwoordiging ter zitting) voor het voorleggen van een geschil aan de commissie van vertrouwenslieden niet voor rekening van het ziekenhuis en het MSB.

Artikel 5. Faciliteiten, ondersteuning en vergoedingen

1. De cliëntenraad, de RvB en het MSB-bestuur maken samen afspraken over de vergoeding van de raadsleden.
2. De RvB en het MSB-bestuur stellen de benodigde onafhankelijke **ondersteuning*** ter beschikking om de cliëntenraad in staat te stellen zijn werk op adequate wijze te kunnen verrichten.
3. De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de werkzaamheden van de cliëntenraad komen ten laste van het ziekenhuis en het MSB.
4. De RvB en het MSB-bestuur maken afspraken over de verdeling van de kosten van de cliëntenraad zoals bedoeld in artikel 4 lid 16 Modelregeling.

Artikel 6. Commissie van vertrouwenslieden*

1. De RvB en het MSB-bestuur stellen in overeenstemming met de cliëntenraad een uit drie leden bestaande commissie van vertrouwenslieden in, waarvan één lid door het ziekenhuis en MSB samen wordt aangewezen, één door de cliëntenraad en één lid door de beide andere leden wordt aangewezen. (artikel 14 Wmcz 2018). Partijen kunnen ervoor kiezen om hiervoor de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (LCvV) in te schakelen die door de NVZ en het LSR is ingesteld voor hun leden.
2. De RvB en het MSB-bestuur bepalen gezamenlijk en in overeenstemming met de cliëntenraad dat zij in geval van een geschil in het kader van de uitvoering van deze medezeggenschapsregeling, zij dit voor zullen leggen aan de commissie van vertrouwenslieden als bedoeld in het vorige lid.

Artikel 7. Wijzigingen

1. De cliëntenraad en de RvB en het MSB-bestuur kunnen voorstellen de medezeggenschapsregeling te wijzigen. De regeling wordt slechts aangepast nadat alle partijen daartoe tot overeenstemming zijn gekomen.
2. Elke twee jaar wordt deze medezeggenschapsregeling geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast aan de lokale wensen actuele wet- en regelgeving of zoveel eerder als op grond van de wet noodzakelijk is.

Netwerk Cliënt-en-Raad Zorg - Loostraat 58 - 6924 AH - LOO - T +31 (0) 6 51 22 25 05

info@ncz.nl - www.ncz.nl

NL41 RABO 0127 8352 29 - KvK 09131729

Artikel 8. Inwerkingtreding

Deze medezeggenschapsregeling treedt in werking op

Ondertekend door:

Namens de Raad van Bestuur

Namens het Medisch Specialistisch Bedrijf

Namens de Cliëntenraad

Bijlage: Toelichting Model medezeggenschapsregeling ziekenhuizen Wmcz 2018

Netwerk Cliënt-en-Raad Zorg - Loostraat 58 - 6924 AH - LOO - T +31 (0) 6 51 22 25 05

info@ncz.nl - www.ncz.nl

NL41 RABO 0127 8352 29 - KvK 09131729